

Mateřská škola U Dvou sluníček, Brněnec, okres Svitavy Brněnec 22, 569 04
Brněnec, IČO: 75016257, datová schránka: qbwgii2

PUTOVÁNÍ SE SLUNÍČKY

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Motto

**POJĎME SE SLUNÍČKY PUTOVAT,
VŠE NOVÉ SE UČIT A POZNÁVAT.**

Vypracovaly: Bc. Jarmila Homolková a kolektiv MŠ

OBSAH

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY	6
2 CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY	7
2.1 Rodinná tradice v náručí přírody	7
2.2 Profesionální a bezpečný tým	7
3 CHARAKTERISTIKA ŠVP	8
3.1 Hlavní cíle programu	8
4 VIZE, FILOZOFIE A DLOUHODOBÉ CÍLE ŠKOLY	9
4.1 Vize školy	9
4.2 Filozofie a hodnoty školy.....	9
4.3 Dlouhodobé cíle školy	9
5 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	10
5.1 Materiální a prostorové podmínky	10
5.1.1 Materiální podmínky	10
5.1.2 Prostorové podmínky	10
5.2 Životospráva.....	11
5.2.1 Pobyt venku.....	12
5.2.2 Odpočinek a spánek	12
5.2.3 Stravování	12
5.2.4 Pitný režim	13
5.3 Psychosociální podmínky	13
5.4 Podmínky pro vzdělávání dětí od 2 do 3 let.....	13
5.4.1 Fyzický vývoj dítěte ve dvou letech	15
5.4.2 Očekávané výsledky učení (2-3 roky)	15
5.5 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	16

5.6 Vzdělávání dětí mimořádně nadaných	16
5.7 Vzdělávání dětí s odkladem školní docházky	16
5.8 Vzdělávání dětí ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí	16
5.9 Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	17
6 FORMATIVNÍ PŘÍSTUP	18
7 CHARAKTERISTIKA TŘÍD	19
7.1 Zelená sluníčka	19
7.2 Oranžová sluníčka	19
8 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ A REŽIM DNE	20
8.1 Metodika venkovní výuky a organizace dne	20
8.2 Zajištění bezpečnosti a individuálního přístupu	20
8.3 Režim dne	21
9 ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ CHODU MŠ	22
10 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	23
10.1 Zaměření vzdělávání	23
10.2 Cíle vzdělávacího programu	23
10.3 Vzdělávací strategie	23
10.4 Klíčové kompetence	24
10.5 Základní gramotnosti	25
11 VZDĚLÁVACÍ OBSAH	26
11.1 Putování za spícím sluníčkem	26
11.2 Putování se sluníčkem za sportem a tradicemi	27
11.3 Putování sluníček k probouzející se přírodě	27
11.4 Putování sluníček za dobrodružstvím	28
12 DESATERO PRO ŠŤASTNÝ POBYT V MŠ	30

12.1 Podmínky vzdělávání-životospráva a psychosociální klima (Desatero pro šťastný pobyt)	30
13 PRAVIDLA PRO DĚTI.....	32
14 TRADIČNÍ AKCE A SPOLUPRÁCE S RODINOU.....	34
14.1 Akce s rodinou rozdělené dle integrovaných bloků.....	34
14.1.1 Putování za spícím sluníčkem.....	34
14.1.2 Putování se sluníčkem za sportem a tradicemi	34
14.1.3 Putování sluníček k probouzející se přírodě	34
14.1.4 Putování sluníček za dobrodružstvím	35
14.2 Celoroční kulturní obohacení.....	35
15 SPOLUPRÁCE S RODIČI	36
15.1 Formy komunikace a předávání informací	36
15.2 Práva a povinnosti rodičů.....	36
15.3 Doporučující pravidla pro rodiče	37
16 EVALUACE A HODNOCENÍ	38
16.1 Cíle evaluace	38
Evaluací sledujeme zejména:	38
16.2 Evaluace vzdělávacího procesu	38
16.3 Evaluace dítěte	39
16.4 Pedagogické pozorování a dokumentace	39
16.5 Formativní hodnocení dětí	40
16.6 Evaluace integrovaných bloků	40
16.7 Evaluace pedagogických pracovníků.....	41
16.8 Evaluace podmínek mateřské školy	41
16.9 Způsoby a nástroje evaluace	42
16.9.1 Pedagogické pozorování (Charakteristika dětí z pohledu pedagoga, diagnostická tabulka)	42

16.9.2 Dětské portfolio.....	42
16.9.3 Rozhovory s dítětem (Sebeevaluace dítěte)	42
16.10 Využití výsledků evaluace	43
17 ZÁVĚREČNÁ USANOVENÍ	44
23.1 Platnost a účinnost ŠVP	44
23.2 Aktualizace ŠVP	44
23.3 Dostupnost ŠVP	45
23.4 Odpovědnost za ŠVP	45
23.5 Závěr	45

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název: Mateřská škola U Dvou sluníček, Brněnec, okres Svitavy

Se sídlem: Brněnec 22, PSČ 569 04 Brněnec

IČO: 75016257

REDIZO: 600100286

Tel.: 461 523 226

Web: www.msslunicka.cz

Mail: reditelka@msslunicka.cz

ID datové schránky: qbwgii2

Zřizovatel: Obec Brněnec, Moravská Chrástová 77, 569 04 Brněnec,

Mgr. Blahoslav Kašpar, starosta obce

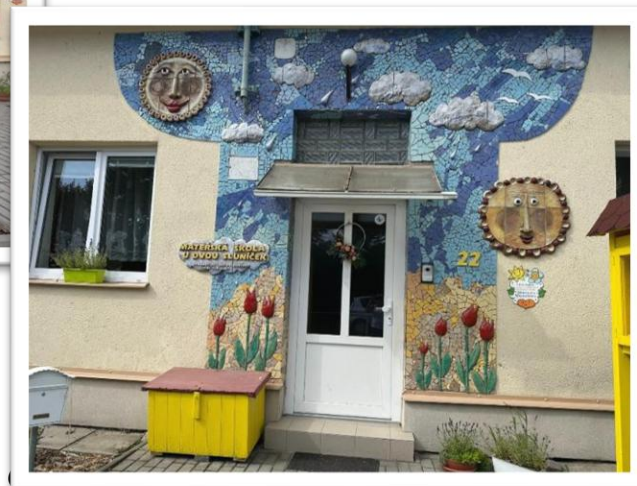
Právní forma: příspěvková organizace

Mateřská škola působí od roku 2003 jako samostatný právní subjekt.

Tradice a vývoj: Kořeny předškolního vzdělávání v obci sahají až do roku 1960.

Původní venkovská jednotřídka byla postupnými renovacemi a stavebními úpravami transformována na moderní dvoutřídní školu rodinného typu.

Budova a interiér: Objekt je přízemní a bezpečně oplocený. Vyznačuje se specifickou vnitřní členitostí. Místnosti jsou vzájemně propojené chodbičkou, která rozděluje třídy. Interiér je zařízen s maximálním ohledem na věkové potřeby dětí, s cílem navodit atmosféru domova.

2 CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

2.1 Rodinná tradice v náruči přírody

Naše mateřská škola sídlí v centru obce Brněnec, přesto v těsné blízkosti lesů a zahrad. Působíme zde již od roku 1960. Z původní skromné jednotřídky se školka postupnými renovacemi rozrostla na současnou moderní, přízemní a bezpečně oplocenou budovu. Její členitý interiér navozuje atmosféru domova a umožňuje variabilní využití všech prostor. Poloha v údolí obklopeném přírodou nabízí dětem obrovské vyžití pro volný čas a bezpečný pohyb na okolních hřištích i při lesních vycházkách.

2.2 Profesionální a bezpečný tým

O děti se stará stabilní a sehraný tým, který tvoří **ředitelka, tři učitelky, asistentka pedagoga a školní asistentka**. Vzhledem k organizační náročnosti práce ve smíšených třídách klademe důraz na co největší překrývání učitelek (zejména u mladších dětí). Tím zajišťujeme maximální bezpečnost a individuální podporu každému dítěti podle jeho specifických potřeb.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Název našeho vzdělávacího programu „**PUTOVÁNÍ SE SLUNÍČKY**“ přímo vychází z identity našich dvou smíšených tříd (*Zelená sluníčka* a *Oranžová sluníčka*). Symbolizuje cestu, objevování, celoživotní učení a přirozený rozvoj dítěte. Putování vyjadřuje neustálý pohyb vpřed – od malého dětského světa v rodině přes postupné získávání dovedností až po samostatný krok do základní školy a širší společnosti.

3.1 Hlavní cíle programu

- **Všestranný rozvoj osobnosti:** Cílené posilování morálních hodnot, komunikačních schopností a sociální solidarity
- **Příprava pro život:** Výchova dětí v duchu míru, tolerance, svobody a důstojnosti, kde je dítě vnímáno jako rovnocenný partner dospělého
- **Provázanost s rodinou:** Úzká součinnost s rodiči, respektování individuální identity a specifických potřeb každého jedince
- **Ukotvení v hodnotách:** Praktické naplňování strategického dokumentu „*Desatero pro šťastný pobyt dětí v MŠ U Dvou sluníček*“.

4 VIZE, FILOZOFIE A DLOUHODOBÉ CÍLE ŠKOLY

4.1 Vize školy

Být otevřenou, bezpečnou a rodinnou mateřskou školou, která v dětech probouzí přirozenou zvědavost. Chceme rozvíjet jedinečnou osobnost každého dítěte v úzké vazbě na přírodu, která nás obklopuje, a připravit ho na úspěšný, sebevědomý vstup do základní školy i do samostatného života.

4.2 Filozofie a hodnoty školy

Od roku 2003 fungujeme jako samostatný právní subjekt. Vnímáme předškolní věk jako klíčový počátek celoživotního vzdělávání, kdy společně s rodiči vtiskujeme do osobnosti dítěte základní hodnoty.

- **Respekt k individualitě:** Dítě je pro nás rovnocenným partnerem se všemi právy, svobodou a důvěrou
- **Všestranný rozvoj:** Citlivě stimulujeme osobnostní, komunikační a morální růst dětí v duchu míru, snášenlivosti a solidarity
- **Koncepce:** Naše dlouhodobá vize se opírá o systematické hodnocení naší práce a o pilíř „*Desatero pro šťastný pobyt dětí v MŠ U Dvou sluníček*“

4.3 Dlouhodobé cíle školy

- **Podpora zdravého rozvoje:** Vytvářet optimální podmínky pro tělesnou, duševní a společenskou pohodu dětí prostřednictvím zdravé životosprávy a dostatku pohybu v přírodě.
- **Rozvoj samostatnosti a sebevědomí:** Vést děti k samostatnému rozhodování, vyjadřování vlastních názorů a k přijímání odpovědnosti za své jednání.
- **Sociální adaptace:** Posilovat prosociální chování, empatii a kamarádství v heterogenním prostředí našich dvou tříd.
- **Environmentální vědomí:** Využívat bezprostřední blízkost lesa a našich dvou zahrad k budování kladného vztahu k živé i neživé přírodě.

5 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

5.1 Materiální a prostorové podmínky

5.1.1 Materiální podmínky

Mateřská škola se nachází v centru obce Brněnec v klidné přízemní budově obklopené přírodou, lesem a zahradami. Vnitřní prostory jsou uspořádány jako dvě samostatné třídy (Zelená sluníčka pro mladší děti a Oranžová sluníčka pro starší děti), přičemž každá z nich disponuje dostatečným prostorem pro volný pohyb, hru i řízené činnosti.

- **Vybavení a hračky:** Prostory tříd jsou zařízeny estetickým, funkčním a bezpečným nábytkem, který odpovídá požadavkům dětí různého věku. Hračky, didaktické pomůcky a materiály jsou systematicky doplňovány, obnovovány a umístěny tak, aby na ně děti samy dosáhly, mohly si je samostatně brát a podílely se na jejich úklidu. Pomůcky pokrývají široké spektrum zájmů a rozvíjejí všechny složky osobnosti.
- **Zázemí a hygiena:** Sociální zařízení a šatny jsou přizpůsobeny kapacitě školy a odpovídají přísným hygienickým i bezpečnostním normám. Všechny vnitřní prostory splňují požadavky na osvětlení, vytápění a větratelnost.
- **Venkovní prostory:** K mateřské škole náleží dvě prostorné zahrady se vzrostlými stromy, které poskytují přirozený stín. Zahrady jsou vybaveny herními prvky (pískoviště, vrbová iglů, lavičky), které podněcují děti k pohybovým aktivitám a tvořivým hram. Blízkost lesa navíc umožňuje pravidelný kontakt s živou přírodou.
- **Bezpečnost:** Všechno vnitřní i venkovní vybavení prochází pravidelnými revizemi a kontrolami. Architektonické uspořádání minimalizuje rizika úrazů.
-

5.1.2 Prostorové podmínky

Venkovní areál a školní zahrady

Škola disponuje **dvěma samostatnými zahradami**, které jsou plně využívány ve všech ročních obdobích:

- **Hlavní zahrada:** Slouží jako prostor pro rozvoj hrubé motoriky, pohybové hry a odpočinek. Je vybavena vzrostlými stromy zajišťující stín, pískovištěm,

houpačkami se skluzavkou, dřevěnými lavičkami a variabilním nábytkem (plastový a dřevěný stůl) pro tvořivé činnosti. Na zahradě se nachází i zastřešené posezení

- **Vedlejší zahrada s pergolou:** Je koncipována jako klidnější zóna. Zdejší zastřešená pergola slouží jako zázemí pro ukládání hraček

Lokální vzdělávací prostředí (Kam putujeme)

Při realizaci integrovaných bloků aktivně využíváme tato konkrétní místa v obci a jejím okolí:

- **Okolní lesy:** Přírozené prostředí pro dopolední vycházky. Les využíváme jako „otevřenou učebnu“ pro rozvoj smyslového vnímání, environmentální výchovu, pozorování změn v přírodě a posilování fyzické zdatnosti
- **Studánka (obec Půlpecen):** Významný bod našich přírodovědných a vlastivědných výprav. Nachází se v sousední přidružené části Půlpecen poblíž místní komunikace. Studánka je vyhlášena svou mimořádně kvalitní pramenitou vodou, která splňuje nejpřísnější kritéria a je vhodná i pro kojence. Pro děti je návštěva tohoto místa symbolem péče o přírodní zdroje, živou vodu a zdraví. Učí se zde základům ekologie, tradicím ochrany pramenů a vnímají studánku jako dar naší lokální krajiny
- **Areál koupaliště:** Bezpečné a vybavené prostranství v obci, které využíváme pro tělovýchovné aktivity a volnou hru dětí díky moderním herním prvkům
- **Prostranství u obecního úřadu:** Kontaktní místo v centru obce, které využíváme při tématech zaměřených na sociální prostředí, poznávání obce, její historie, tradic a pro rozvíjení základů občanské sounáležitosti

5.2 Životospráva

Cílem životosprávy v naší mateřské škole je vytváření zdravých návyků a podpora tělesné i duševní pohody dětí. Denní řád má stanovenou doporučenou časovou osu, která je však dostatečně flexibilní a pružně reaguje na individuální potřeby dětí i aktuální program školy.

5.2.1 Pobyť venku

Pobyť venku je realizován každodenně, a to v délce zpravidla dvou hodin v dopoledním bloku (v závislosti na počasí – omezuje se pouze při silném mrazu, vytrvalém dešti či extrémním větru).

- Využíváme obě přilehlé zahrady i bezprostřední blízkost lesa k environmentální výchově, turistickým vycházkám a pohybovým hrám
- Při příznivém počasí se některé činnosti přesouvají na zahradu (tvoření, besídky, cvičení, ...)
- Děti jsou vedeny k otužování a k samostatnosti při vhodném oblékání podle aktuálního počasí
- V zimním období navštěvujeme 1x týdně tělocvičnu na ZŠ

5.2.2 Odpočinek a spánek

Režim odpočinku vychází z individuálních biologických potřeb dětí.

- Po obědě je všem dětem zajištěna minimální doba klidu na lůžku (přibližně 30 minut) při poslechu pohádky nebo relaxační hudby
- Lůžka jsou denně chystána a větrána, každé dítě má své vlastní označené lůžkoviny
- Děti s nižší potřebou spánku (zejména starší předškoláci v Oranžové třídě) nemusí spát. Po úvodní klidové fázi na lehátku postupně vstávají a jsou jim nabízeny náhradní klidové aktivity (prohlížení knih, kreslení, didaktické hry), které neruší ostatní spící děti

5.2.3 Stravování

Škola disponuje vlastní školní jídelnou, která zajišťuje plnohodnotnou, vyváženou a zdravou stravu odpovídající normám spotřebního koše.

- Jídelníček je sestavován s důrazem na pestrost, dostatek čerstvé zeleniny, ovoce, celozrnných výrobků a luštěnin
- Mezi jídly jsou dodržovány doporučené tříhodinové intervaly
- Do jídla děti nenutíme, ale motivujeme je k ochutnávání. Starší děti jsou vedeny k sebeobsluze při prostírání, nalévání polévky a úklidu nádobí

5.2.4 Pitný režim

Pitný režim je zajištěn po celou dobu pobytu dětí v mateřské škole a pedagogové jej aktivně podporují.

- V každé třídě je zřízeno samoobslužné nápojové místo, kde mají děti volný přístup k tekutinám v průběhu celého dne
- Nabídka nápojů zahrnuje neslazené ovocné a bylinné čaje, čistou vodu, vodu s ovocem či ovocné šťávy
- Pitný režim je zajištěn během celého dne nejen ve třídě, ale i během pobytu na školní zahradě i při vycházkách

5.3 Psychosociální podmínky

V mateřské škole U Dvou sluníček vytváříme prostředí postavené na vzájemné důvěře, respektu a pocitu bezpečí, aby se děti i dospělí cítili spokojení a uvolnění.

- **Pohoda a bezpečí:** Všechny děti mají v mateřské škole stejná práva, stejné možnosti i stejnou povinnost dodržovat společně smluvená pravidla soužití. Pedagogové se vyhýbají jakýmkoliv formám nátlaku, nepoužívají ironii a děti nezesměšňují. Naším cílem je, aby děti chodily do školky rády a bez strachu
- **Adaptace a individualizace:** Nově přichozím dětem nabízíme individuálně upravený adaptační režim za účasti rodičů. Vzdělávací působení je přizpůsobeno věkovým i individuálním zvláštnostem dětí, což podporuje i práce asistentek pedagoga v obou třídách
- **Styl vedení:** Pedagogický styl je partnerský, podporující a demokratický. Učitelky děti pozitivně motivují, chválí za osobní pokrok a podporují jejich zdravé sebevědomí a samostatnost. Děti mají dostatečný prostor pro projevy vlastní vůle, svobodnou volbu her a spolurozhodování o programu
- **Sociální klima:** Podporujeme kamarádské vztahy, empatii a toleranci mezi dětmi ve věkově smíšených třídách. Starší děti přirozeně pomáhají mladším, čímž se rozvíjejí jejich sociální dovednosti. Jakékoliv náznaky agresivity nebo nespravedlnosti jsou okamžitě a citlivě řešeny

5.4 Podmínky pro vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Mateřská škola může přijímat k předškolnímu vzdělávání také děti od dvou let věku, pokud jsou pro jejich vzdělávání vytvořeny odpovídající podmínky. O přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhoduje ředitel mateřské školy v souladu s platnými právními předpisy a stanovenými kritérii pro přijímání dětí.

Vzdělávání dětí mladších tří let má svá specifika vyplývající z jejich vývojových potřeb. Děti v tomto věku potřebují především bezpečné, podnětné a stabilní prostředí, dostatek času na adaptaci, individuální přístup a citlivé vedení při postupném osamostatňování.

Důležitou součástí nástupu dítěte do mateřské školy je adaptační proces, který je přizpůsobován individuálním potřebám dítěte a probíhá v úzké spolupráci s rodiči. Rodiče jsou před nástupem dítěte informováni o režimu mateřské školy a možnostech adaptace. Doporučujeme dítě s prostředím mateřské školy předem seznamovat například při procházkách kolem MŠ, pozorováním dětí při hře na školní zahradě nebo při účasti na vhodných společných aktivitách.

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let mateřská škola respektuje jejich individuální tempo a podporuje zejména:

- rozvoj sebeobsluhy a samostatnosti
- zvládání hygienických a stravovacích návyků
- postupné odloučení od rodičů
- navazování vztahů s vrstevníky a dospělými
- rozvoj komunikace a porozumění
- bezpečný pohyb a orientaci v prostředí mateřské školy
- schopnost vyjádřit své potřeby a požádat o pomoc.

Pro děti mladší tří let je důležité přehledné a bezpečné uspořádání prostředí, dostatek prostoru pro pohyb, dostupnost vhodných hraček a pomůcek a možnost odpočinku. Nábytek, vybavení, hračky a další pomůcky jsou voleny s ohledem na věk, tělesné proporce, bezpečnost a vývojové potřeby dětí. Mateřská škola respektuje také zvýšené nároky na hygienu, sebeobsluhu a individuální potřeby dětí v oblasti stravování a odpočinku.

V mateřské škole je pro vzdělávání dětí mladších tří let určena třída Zelená sluníčka. Prostorové, materiální a organizační podmínky této třídy jsou přizpůsobovány věkovému složení dětí a jejich aktuálním potřebám. Vybavení a uspořádání prostoru

respektuje požadavky na bezpečnost a hygienu a umožňuje dětem postupně získávat větší míru samostatnosti.

5.4.1 Fyzický vývoj dítěte ve dvou letech

- Stále je nutné osvojení dokonalého udržení rovnováhy, chůze je již jistá.
- Dítě se pouští do nebezpečných situací a vědomí nebezpečnosti není ještě na stejné úrovni s jeho fyzickými schopnostmi.
- Je třeba neustálý dohled
- Postupně poznává vlastní tělo a dovede pojmenovat jednotlivé části
- Zlepšuje vlastní koordinaci, zejména koordinaci v propojení oka a ruky

5.4.2 Očekávané výsledky učení (2-3 roky)

Sebeobsluha a samostatnost

- Používá WC s pomocí
- Umyje si samo ruce, utře se
- Na upozornění se vysmrká
- Spolupracuje při svlékání a oblékání
- Jí samo lžičkou
- Napije se samo z hrnečku

Hrubá motorika

- Dobře chodí
- Dobře běhá
- S oporou vystupuje a sestupuje po schodech
- Skáče snožmo
- Krátkou chvíli se udrží na jedné noze
- Udělá několik kroků po špičkách
- Skáče z malé výšky
- Hraje si s míčem, kope do míče

Jemná motorika

- Střídavě používá obě ruce
- Horizontálně řadí předměty k sobě
- Staví věže
- Skládá, rozebírá, ukládá předměty
- Zkouší malování prsty
- Spontánní kresba – Čáranice

5.5 Vzdelávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- oblast vzdělávání nám určují podmínky stanovené zákony, vyhláškami a prováděcími předpisy, které vyplývají z přirozených vývojových potřeb dětí předškolního věku a které jsou dány jejich speciálními potřebami (podle charakteru a stupně znevýhodnění dítěte)
- pedagog by měl mít alespoň základní vzdělání z oblasti speciální pedagogiky.
- naplňování rámcových cílů je nutné přizpůsobit tak, aby vyhovělo dětem, jejich potřebám i možnostem

V rámci DVPP využívat nabídky z oblasti speciální pedagogiky a inkluzivního vzdělávání

5.6 Vzdelávání dětí mimořádně nadaných

- v současné době žádné děti v MŠ nemáme
- pokud v budoucnu budeme mít tyto děti, budou jim nabízeny další aktivity podle zájmu a s ohledem na jejich schopnosti

5.7 Vzdelávání dětí s odkladem školní docházky

- rozhodnutí o odkladu školní docházky dítěte (dále jen OŠD) dostanou zákonní zástupci ze ZŠ na základě vyšetření dítěte a doporučení z PPP
- obsah sdělení o výsledku hodnocení dítěte z PPP je podkladem pro pedagogického pracovníka při tvorbě TVP a dalším plánování vzdělávacích cílů
- v maximálním rozsahu je uplatňován individuální přístup k dětem, a to zejména v době snížených počtů dětí (ranní hry, klidové činnosti v době odpoledního odpočinku, odpolední činnost při rozcházení dětí)
- závěry výsledků jsou podkladem pro četnější hodnocení dětí – viz záznamy (portfolio dítěte)

5.8 Vzdelávání dětí ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí

- pedagogové se v rámci možností věnují dětem se sociokulturním znevýhodněním.
- jsou respektovány potřeby dětí, je zachovááno rovnoprávné postavení všech dětí

5.9 Vzdelávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání
- ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne
- ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy
- jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání
- mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami
- jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání
- vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí

6 FORMATIVNÍ PŘÍSTUP

Formativní přístup je důležitou součástí našeho vzdělávání. Zaměřujeme se na to, co dítě již zvládá, v čem se posouvá a jakou podporu potřebuje pro svůj další rozvoj.

Dětem poskytujeme průběžnou, konkrétní a srozumitelnou zpětnou vazbu. Oceňujeme jejich úsilí, pokrok a způsob řešení, nikoli pouze konečný výsledek.

Děti vedeme k postupnému uvědomování vlastního učení například prostřednictvím otázek:

- Co se mi podařilo?
- Co jsem dnes zvládl/a?
- Co bylo pro mě těžké?
- Co jsem se nového dozvěděl/a?
- Co bych chtěl/a příště zkusit?
- Kdo mi pomohl?

Chybu vnímáme jako přirozenou součást učení. Vytváříme prostředí, ve kterém se dítě nemusí obávat neúspěchu a může hledat vlastní řešení.

7 CHARAKTERISTIKA TŘÍD

Mateřská škola je dvoutřídní s kapacitou odpovídající prostorovému uspořádání. Třídy jsou věkově smíšené (heterogenní), což umožňuje přirozenou socializaci dětí, rozvoj empatie a vzájemnou pomoc mezi staršími a mladšími dětmi, celková kapacita tříd je 41 dětí.

7.1 Zelená sluníčka

- Je určena zpravidla pro děti ve věku od 2 do 4 let. Vzdělávací činnosti se zaměřují na adaptaci, rozvoj sebeobsluhy, základních hygienických návyků a smyslové vnímání.

7.2 Oranžová sluníčka

- Je určena zpravidla pro děti ve věku od 4 do 7 let. Program klade vyšší důraz na rozvoj samostatnosti, přípravu na školní docházku (školní zralost), grafomotoriku a logopedickou prevenci.

V obou třídách působí kvalifikované učitelky, které v případě potřeby spolupracují s asistentem pedagoga, což zajišťuje individuální přístup k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

8 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ A REŽIM DNE

Vzdělávání je organizováno ve dvou věkově smíšených třídách, což klade vysoké nároky na pedagogickou práci a vyžaduje důslednou individualizaci.

- **1. třída (Zelená sluníčka):** Děti zpravidla ve věku od 2 do 4 let.
- **2. třída (Oranžová sluníčka):** Děti ve věku od 4 do 7 (případně s odkladem školní docházky do 8) let.

8.1 Metodika venkovní výuky a organizace dne

Vzhledem k naší filozofii úzkého sepětí s přírodou je denní řád flexibilně přizpůsobován klimatickým podmínkám s jasným rozdělením funkcí našich prostor:

1. **Dopolední blok – Výuka venku (Otevřená učebna):** Za příznivého a vhodného počasí přesouváme dopolední řízené i spontánní vzdělávací aktivity do venkovního prostředí. Využíváme k tomu jak školní zahrady, tak výše zmíněné lokality v obci (les, studánka, koupaliště). Tento přístup umožňuje realizovat prožitkové učení přímo v terénu, stimuluje dětskou zvědavost a posiluje imunitu
2. **Odpolední blok – Rekreační a herní činnosti na zahradě:** V odpoledních hodinách, po odpočinku a svačině, je školní zahrada využívána primárně pro volné, spontánní hry dětí, relaxaci, individuální tvoření a pohybové vyžití. Členitost zahrady a herní prvky poskytují dětem bezpečné útočiště pro sociální interakci napříč oběma věkovými skupinami

8.2 Zajištění bezpečnosti a individuálního přístupu

Práce ve věkově smíšených skupinách vyžaduje, aby bylo každému dítěti poskytnuto vzdělávání vázané na jeho individuální možnosti.

- **Překrývání pedagogů:** Organizační řád školy je nastaven tak, aby docházelo k maximálnímu možnému souběžnému působení (překrývání) učitelek na třídě, a to zejména v době dopoledních činností, výuky venku a u mladších dětí v 1. třídě
- **Cíl souběhu:** Tento model je nezbytný pro stoprocentní zajištění bezpečnostních zásad při pohybu mimo areál MŠ a zároveň umožňuje učitelkám citlivě

podněcovat, pozitivně motivovat a poskytovat adekvátní míru podpory každému jednotlivému dítěti

8.3 Režim dne

Denní řád je závazný pouze v časech podávání stravy a pobytu venku. Ostatní složky dne jsou variabilní.

- **6:00 – 8:00 | Scházení dětí, ranní hry:** Volná hra dětí podle jejich volby a zájmu. Individuální didaktické činnosti, smyslové hry a ranní cvičení (pohybové chvílky, protahování).
- **8:00 – 8:30 | Spontánní hry, úklid hraček, ranní kruh**
- **8:30 – 9:00 | Hygiena a dopolední svačina:** Vedení k sebeobsluze a správným stolovacím návykům.
- **9:00 – 9:30 | Řízené činnosti a integrované bloky:** Didakticky cílené individuální, skupinové či frontální činnosti vycházející z ŠVP (komunitní kruh, výtvarné, hudební, rozumové a pohybové aktivity).
- **9:30 – 11:30 | Příprava na pobyt venku a pobyt venku:** Využití obou školních zahrad nebo vycházky do blízkého lesa a okolí obce (pohybové aktivity, poznávání přírody).
- **11:30 – 12:00 | Hygiena a oběd:** Klidné stolování, motivace k ochutnávání, sebeobsluha (starší děti).
- **12:00 – 14:00 Hygiena, odpočinek a spánek:** Čtení pohádky, poslech relaxační hudby. Respektování individuální potřeby spánku – děti s nižší potřebou spánku se po cca 30 minutách věnují klidným náhradním aktivitám.
- **14:00 – 14:30 | Hygiena a odpolední svačina.**
- **14:30 – 16:00 | Odpolední zájmové činnosti:** Volné hry dětí, pokračování v započatých aktivitách, individuální práce s dětmi, za příznivého počasí pobyt na zahradě, rozcházení dětí domů.

9 ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ CHODU MŠ

- **Provoz školy:** Je stanoven od 6:00 do 16:00 hodin.
- **Příchod dětí:** Rodiče přivádějí děti do mateřské školy zpravidla do 8:00 hodin, kdy se budova z bezpečnostních důvodů uzamyká. Po předchozí domluvě lze dítě přivést i kdykoliv během dopoledne (s ohledem na nenarušování programu).
- **Omlouvání dětí:** Absenci dětí hlásí rodiče nejpozději do 8:00 hodin ráno daného dne, a to výhradně přes **mobilní aplikaci Twigsee**. Přes aplikaci se řeší i odhlášení stravy.
- **Spojování tříd:** Z organizačních důvodů (v časných ranních a pozdních odpoledních hodinách, v období prázdnin či při zvýšené nemocnosti dětí/personálu) se děti z obou tříd spojují do jedné třídy.

10 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Náš Školní vzdělávací program s názvem „**Putování se sluníčky**“

vychází z přirozené potřeby dětí zkoumat své okolí, prožívat radost z objevování a růst v bezpečném sociálním klimatu. Program je koncipován tak, aby optimálně propojoval rodinnou výchovu s institucionálním vzděláváním a plně respektoval individuální možnosti každého dítěte.

10.1 Zaměření vzdělávání

Vzdělávání v naší mateřské škole je profilováno dvěma hlavními směry:

1. **Osobnostně orientovaná pedagogika:** Středem veškerého dění je dítě se svými individuálními potřebami, zájmy a specifickým tempem vývoje.

Environmentální a polytechnická výchova: Využíváme polohu obce Brněnec.

Příroda a les jsou pro nás přirozenou učebnou. U dětí rozvíjíme badatelské dovednosti, environmentální citlivost a praktickou zručnost při práci s přírodními materiály.

10.2 Cíle vzdělávacího programu

Vzdělávací program směřuje k naplňování tří hlavních cílů předškolního vzdělávání definovaných v [RVP PV](#)

- **Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání:** Podporovat přirozenou zvědavost, rozvíjet řečové schopnosti, paměť, představivost a tvořivost.
- **Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost:** Vést děti k toleranci, ohleduplnosti, respektování pravidel soužití a k vnímání kulturních i lidských hodnot.
- **Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí:** Posilovat sebevědomí, schopnost sebeobsluhy a obhajoby vlastních potřeb v mezích slušnosti.

10.3 Vzdělávací strategie

Vzdělávací strategie představují společné postupy všech pedagogů, kterými na naší škole dosahujeme stanovených cílů:

- **Učení prožitkem a hrou:** Upřednostňujeme spontánní, tvořivé a prožitkové učení před formálním předáváním hotových poznatků.
- **Integrovaný přístup:** Vzdělávací obsah nečleníme do izolovaných předmětů, ale propojujeme ho v logických celcích (integrovaných blocích), které odpovídají reálnému životu dětí.
- **Situační učení:** Využíváme přirozených situací, které v průběhu dne nastanou (konflikty, změny počasí, zážitky dětí), k rozvoji jejich praktických dovedností a postojů.
- **Kooperativní učení:** Využíváme věkově smíšené třídy k podpoře vzájemného učení – starší děti (Oranžová sluníčka) přirozeně pomáhají a předávají zkušenosti mladším (Zelená sluníčka).
- **Pozitivní motivace a individualizace:** Používáme pochvalu za osobní pokrok, nikoliv srovnávání dětí mezi sebou. Diferencujeme úkoly podle věku a zralosti dítěte.

10.4 Klíčové kompetence

Cílem předškolního vzdělávání v naší MŠ je vybavit děti základy klíčových kompetencí, které představují soubor znalostí, dovedností, postojů a hodnot důležitých pro jejich další život a vzdělávání:

- **Kompetence k učení:** Dítě je zvědavé, klade otázky, samo vyhledává odpovědi, soustředí se na činnost a má radost z toho, co se naučilo.
- **Kompetence komunikační:** Dítě se vyjadřuje v celých větách, dokáže formulovat své myšlenky, pocity a potřeby. Naslouchá druhým a zapojuje se do rozhovoru.
- **Kompetence sociální a osobnostní:** Dítě si uvědomuje svou identitu, spolurozhoduje o dění ve třídě, dokáže se podřídít společným pravidlům, spolupracuje s vrstevníky a odmítá agresivitu.
- **Kompetence k občanství a udržitelnosti:** Dítě respektuje pravidla společného soužití, uvědomuje si svá práva a povinnosti, chová se ohleduplně k ostatním i svému okolí, pečuje o přírodu a životní prostředí a učí se šetrně využívat přírodní zdroje a materiály.
- **Kompetence k podnikavosti a pracovní:** Dítě přichází s nápadem, plánuje, realizuje ho a reaguje na komplikace.
- **Kompetence k řešení problémů:** Dítě si všímá problémů

ve svém okolí, snaží se překonávat překážky, hledá řešení (vlastním nápadem nebo metodou pokus-omyl) a nebojí se požádat o pomoc.

- **Kompetence kulturní:** Dítě se seznamuje s kulturou, zvyky a tradicemi.
- **Kompetence digitální:** Dítě se seznamuje s digitálními technologiemi a učí se je využívat bezpečně, smysluplně a přiměřeně svému věku.

10.5 Základní gramotnosti

V předškolním věku pokládáme nezbytné základy pro rozvoj specifických funkčních gramotností, které dítě plně rozvine v základní škole:

- **Předčtenářská gramotnost:** Rozvíjíme ji prostřednictvím každodenního čtení pohádek při odpočinku, práce s knihou, poznávání grafických symbolů (piktogramy, značky dětí) a rozvojem fonematického sluchu (rýmy, sluchové hry).
- **Předmatematická gramotnost:** Děti přirozeně vedeme k orientaci v prostoru a čase, k porovnávání velikostí, třídění předmětů podle vlastností (barva, tvar), geometrické představivosti a chápání základních číselných pojmů do deseti prostřednictvím her s kostkami či manipulace s přírodninami.

11 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah je rozdělen do **čtyř velkých integrovaných bloků**, které kopírují přirozený cyklus ročních období. Každý blok v sobě integruje všech pět vzdělávacích oblastí podle RVP PV (Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět).

Pedagogové tyto bloky dále rozpracovávají do konkrétních týdenních či čtrnáctidenních témat v třídních vzdělávacích programech (TVP), přičemž témata zveřejňují pro rodiče v měsíčníku **Slunečníček**.

11.1 Putování za spícím sluníčkem

- **Období:** září - listopad
- **Charakteristika bloku:**
 - První integrovaný blok provází děti začátkem nového školního roku. Hlavním tématem je **adaptace na prostředí mateřské školy, navazování nových vztahů, poznávání pravidel soužití a objevování proměn podzimní přírody.**
 - Děti se seznamují s prostředím mateřské školy, svou třídou, značkou, zaměstnanci i kamarády. Učí se orientovat v denním režimu a postupně získávají jistotu a samostatnost.
 - Podzimní příroda nabízí množství příležitostí k pozorování, experimentování, pohybovým aktivitám i tvoření.
- **Záměr bloku:** Adaptace dětí na nové prostředí, posilování vztahů ve třídě, poznávání změn v přírodě a příprava na zimu
- **Konkrétní cíle:**
 - Usnadnit dětem vstup do MŠ a pomoci jim najít své místo ve skupině
 - Rozvíjet ohleduplnost, schopnost domluvit se a respektovat společná pravidla
 - Seznámit děti s podzimními plody, barvami a přípravou přírody na odpočinek
- **Příklady vzdělávacích činností:**
 - Komunitní kruhy zaměřené na jména, pocity a seznamovací hry
 - Sběr přírodnin v okolí Brněnce, tvoření z listů a kaštanů
 - Příprava a realizace slavnosti „Uspávání sluníčka“ (lampionový průvod, Hallowennský karneval, ...)

- **Očekávané výsledky učení:**
 - Dítě zvládá odloučení od rodičů a orientuje se v prostředí MŠ
 - Dítě zná jména svých kamarádů a dodržuje základní pravidla soužití
 - Dítě pojmenuje základní znaky podzimu a vybrané plody

11.2 Putování se sluníčkem za sportem a tradicemi

- **Období:** prosinec - únor
- **Charakteristika bloku:**
 - Zimní období přináší dětem poznávání tradičních svátků, zvyků a rituálů. Děti prožívají advent, Vánoce a Masopust a zároveň poznávají vlastnosti zimní přírody.
 - Součástí bloku jsou také pohybové aktivity, péče o zdraví, bezpečné chování v zimním období a péče o volně žijící živočichy.
- **Záměr bloku:** Prožívání adventních a masopustních tradic, rozvoj solidarity, péče o zdraví a zimní pohybové aktivity
- **Konkrétní cíle:**
 - Rozvíjet estetické vnímání prostřednictvím tradic, zvyků a oslav
 - Posilovat fyzickou zdatnost, obratnost a povědomí o bezpečnosti při zimních hrách
 - Pěstovat v dětech soucit a péči o volně žijící zvířata
- **Příklady vzdělávacích činností:**
 - Mikulášská nadílka, vánoční tvoření, pečení cukroví a zpěv koled
 - Pokusy se sněhem a ledem, stavění sněhuláků, bobování
 - Výroba krmítek a donáška dobrot zvířátkům do lesa
- **Očekávané výsledky učení:**
 - Dítě se aktivně účastní společných oslav a vnímá atmosféru svátků
 - Dítě zvládá základní pohybové dovednosti na sněhu a ledu
 - Dítě ví, jak se v zimě chránit před chladem a úrazem

11.3 Putování sluníček k probouzející se přírodě

- **Období:** březen - květen
- **Charakteristika bloku:**
 - Jarní období přináší dětem možnost sledovat probouzení přírody a změny, které se kolem nás odehrávají. Děti pozorují rostliny, živočichy, mláďata, počasí a proměny školní zahrady.

- Součástí bloku jsou tradiční jarní a velikonoční zvyky, péče o zahradu, environmentální aktivity a poznávání významu vody pro život.
- **Záměr bloku:** Probouzení přírody, objevování koloběhu života, tradice Velikonoc a environmentální výchova spojená s místním regionem
- **Konkrétní cíle:**
 - Probudit v dětech zájem o živou přírodu, její pozorování a ochranu
 - Rozvíjet jemnou motoriku a kreativitu při jarním tvoření
- **Příklady vzdělávacích činností:**
 - Vítání jara, vynášení Moreny, velikonoční osení, vinšování
 - Vycházka ke studánce, pozorování probouzejících se květů a hmyzu
 - Pokusy s klíčením semínek, péče o záhon na zahradě MŠ
- **Očekávané výsledky učení:**
 - Dítě slovně popíše proměny přírody na jaře (květy, mláďata)
 - Dítě chápe význam vody a čistého prostředí pro život
 - Dítě zvládne delší turistickou vycházku v přírodním terénu

11.4 Putování sluníček za dobrodružstvím

- **Období:** červen - srpen
- **Charakteristika bloku:**
 - Závěrečný integrovaný blok je obdobím radosti, dobrodružství, cestování, pohybu a společného bilancování školního roku.
 - Děti poznávají svět kolem sebe, naši vlast i jiné země. Rozvíjejí svou samostatnost, orientaci, představivost a schopnost spolupracovat.
 - Významnou součástí období je také **příprava předškoláků na přechod do základní školy a slavnostní rozloučení s mateřskou školou.**
- **Záměr bloku:** Oslava Dne dětí, poznávání světa a vesmíru, příprava předškoláků na školu a loučení se školním rokem
- **Konkrétní cíle:**
 - Rozvíjet poznatky o rozmanitosti světa, lidech, zvířatech a planetě Zemi
 - Posilovat samostatnost, sebevědomí a zodpovědnost u budoucích školáků
 - Podporovat radost z volného pohybu a her v přírodě
- **Příklady vzdělávacích činností:**
 - Oslava Dne dětí
 - Cestovatelské hry (orientace v mapě, poznávání jiných kultur a zvířat světa)
 - Školní výlet, exkurze, výstavy, ...
 - Pasování předškoláků na školáky s rodiči

- Zahradní slavnost s úkoly, opékáním párků a skákacím hradem s rodiči a přáteli školy
- **Očekávané výsledky učení:**
 - Dítě projevuje zvědavost a vyjadřuje své zážitky mluvou či výtvarně
 - Předškolák je psychicky i fyzicky připraven na přechod do základní školy
 - Dítě uplatňuje pravidla bezpečného chování při letních sportech a pobytu u vody

12 DESATERO PRO ŠŤASTNÝ POBYT V MŠ

12.1 Podmínky vzdělávání-životospráva a psychosociální klima (Desatero pro šťastný pobyt)

V mateřské škole U Dvou sluníček v Brněnci uplatňujeme ucelený systém herních a sociálních pravidel nazvaný „**Desatero pro šťastný pobyt**“. Cílem tohoto systému je vytvoření bezpečného, emočně stabilního a předvídatelného prostředí, které podporuje rozvoj klíčových kompetencí dětí (sociálních, komunikativních a činnostních) v souladu s RVP PV.

1. **Laskavost**

Vytváříme prostředí, ve kterém se děti i dospělí k sobě chovají laskavě, ohleduplně a s respektem. Vedeme děti k tomu, aby si pomáhaly, dokázaly potěšit druhého, poděkovat, omluvit se a nabídnout pomoc. Každé dítě má mít pocit, že je přijímáno takové, jaké je.

2. **Vřelost**

Dáváme dětem najevo zájem, přijetí a opravdovou radost z jejich přítomnosti. Všimáme si jejich potřeb, emocí i drobných pokroků. Vřelá a bezpečná atmosféra je základem toho, aby se dítě v mateřské škole cítilo dobře a mohlo se přirozeně rozvíjet.

3. **Trpělivost**

Respektujeme individuální tempo každého dítěte a poskytujeme mu dostatek času k učení, poznávání i zvládání nových situací. Chybu vnímáme jako přirozenou součást učení. Děti podporujeme, povzbuzujeme a vedeme je k tomu, aby se nevzdávaly při prvním neúspěchu.

4. **Poctivost**

Vedeme děti k pravdivosti, férovému jednání a odpovědnosti za vlastní chování. Učíme je, že přiznat chybu není důvodem ke strachu, ale příležitostí věc napravit a poučit se z ní. Sami jsme dětem příkladem svým jednáním a dodržováním toho, co říkáme.

5. **Taktnost**

Učíme děti vnímat pocity a potřeby druhých a respektovat jejich osobní prostor a hranice. Vedeme je k ohleduplnému vyjadřování, řešení konfliktů bez ubližování a k tomu, aby dokázaly říct, co se jim líbí či nelíbí. Citlivě reagujeme také na individuální potřeby a odlišnosti každého dítěte.

6. Nezaújatost

Ke všem dětem přistupujeme spravedlivě, bez předsudků a s respektem k jejich individualitě. Každé dítě má stejné právo na pozornost, podporu, bezpečí a možnost zapojit se do společných činností. Respektujeme rozdílné schopnosti, zájmy, tempo i rodinné zázemí dětí.

7. Umění naslouchat dětem

Dětem nasloucháme s opravdovým zájmem a dáváme jim dostatek prostoru pro vyjádření jejich myšlenek, pocitů, přání i obav. Nehodnotíme jejich prožívání jako správné či nesprávné, ale snažíme se mu porozumět. Dítě má vědět, že jeho hlas má v mateřské škole své místo a že se na dospělého může obrátit.

8. Vcítění se do pocitů dítěte

Snažíme se porozumět tomu, co dítě prožívá, a respektujeme jeho emoce. Pomáháme dětem jejich pocity pojmenovat, přijmout a postupně hledat vhodné způsoby, jak je zvládat. Uvědomujeme si, že i zdánlivě malá situace může být pro dítě velkým zážitkem.

9. Kultivovaná řeč

Jdeme dětem příkladem v používání spisovného, slušného a ohleduplného jazyka. Vedeme děti k tomu, aby se dokázaly vyjadřovat přiměřeně situaci, naslouchaly druhým a respektovaly jejich prostor pro vyjádření. Rozvíjíme slovní zásobu dětí a podporujeme jejich schopnost otevřeně a srozumitelně komunikovat.

10. Pocit jistoty

Vytváříme bezpečné, předvídatelné a podnětné prostředí, ve kterém se dítě může cítit přijímané a v bezpečí. Dodržujeme jasná a srozumitelná pravidla a zároveň poskytujeme dětem dostatek prostoru pro samostatnost a vlastní rozhodování. Dítě má vědět, že se na dospělé může obrátit, když potřebuje pomoc, radu, povzbuzení nebo jen blízkost.

13 PRAVIDLA PRO DĚTI

Pravidla nejsou dětem direktivně nařízena. Pedagogové s nimi pracují hned od září (v rámci bloku *Putování za spícím sluníčkem*) pomocí prožitkového učení, dramatických scének, modelových situací a četby příběhů. Pravidla jsou průběžně vizualizována pomocí piktogramů na viditelných místech. Evaluace dodržování pravidel probíhá průběžně k dané situaci.

1. Srdíčkové pravidlo

- **Básnička:** S úsměvem jdeme každý den, v srdíčku je lásky sen. Když má někdo trápení, kamarád ho pohladí.
- **Význam:** Vedeme děti k vzájemné laskavosti, ohleduplnosti, přátelskému chování a respektování druhých. Učíme děti pomáhat si, dělit se, být k sobě milé a všimnout si toho, jak se cítí ostatní. Podporujeme vytváření bezpečných a přátelských vztahů mezi dětmi i mezi dětmi a dospělými.
- **Piktogram:** Sedící dvě děti v blízkém kontaktu, které působí spokojeně a přátelsky

2. Pusinkové pravidlo

- **Básnička:** Pusinku na slova máme, sprostá my neznáme. Pozdravíme, poprosíme, s úsměvem se podělíme!
- **Význam:** Děti vedeme k používání základních pravidel společenského chování, zejména k používání slov „prosím“, „děkuji“ a „s dovolením“, k ohleduplné komunikaci a respektování druhých.
- **Piktogram:** Děti v situaci, kdy spolu vřele komunikují.

3. Ouškové pravidlo

- **Básnička:** Když mluvíš ty, já naslouchám, potom slovo zase mám. Slušně spolu povídáme, všichni rádi nasloucháme.
- **Význam:** Učíme děti naslouchat druhému, nepřerušovat ho a dát mu prostor k vyjádření. Vedeme děti k tomu, aby vnímaly pokyny dospělých, ale také aby dokázaly naslouchat svým kamarádům. Podporujeme vzájemnou komunikaci, respekt a schopnost domluvit se.
- **Piktogram:** Sedící dvě děti u stolu, které komunikují a vzájemně si naslouchají.

4. Kapičkové pravidlo

- **Básnička:** Před jídlem i po zábavě, umyjeme ruce hravě. Mydlinkami pěkně třeme, bacili tak zaženeme.
- **Význam:** Vedeme děti k osvojování základních hygienických návyků a k uvědomování si jejich významu pro zdraví. Děti si osvojují správný postup při mytí rukou a učí se pečovat o svou osobní hygienu. Podporujeme jejich samostatnost při sebeobsluze a vytváříme návyky, které mohou využívat i v běžném životě.

- **Piktogram:** Děti, které si myjí ruce.

5. Hračkové pravidlo

- **Básnička:** S hračkami si pěkně hrajeme, po hraní je uklízíme. Každá patří na své místo, ať je ve třídě vždy čisto.
- **Význam:** Vedeme děti k šetrnému zacházení s hračkami, pomůckami a vybavením mateřské školy. Učíme je, že každá věc má své místo a po ukončení hry je potřeba ji uklidit. Podporujeme samostatnost, zodpovědnost, spolupráci a schopnost dokončit započatou činnost. Děti vedeme také k tomu, aby respektovaly hru ostatních a jejich prostor.
- **Piktogram:** Děti, které společně uklízí hračky.

6. Stolečkové pravidlo

- **Básnička:** U stolečku sedáváme, pěkně tiše povídáme. Jíme hezky, nekřičíme, po sobě vše uklidíme.
- **Význam:** Děti vedeme ke kulturnímu stolování, samostatnosti při jídle, ohleduplnosti k ostatním, dodržování společných pravidel a péči o pořádek po skončení stolování.
- **Piktogram:** Děti, které sedí u stolečku při obědě.

7. Šnečkové pravidlo

- **Básnička:** Když se někam vydáváme, všichni spolu vyčkáváme. Jdeme hezky jako šneci, v klidu, tiše, všichni přeci.
- **Význam:** Děti vedeme k bezpečnému pohybu ve skupině, respektování společného tempa, ohleduplnosti, trpělivosti a schopnosti počkat na ostatní.
- **Piktogram:** Děti, které jdou za sebou vedle šnečka.

8. Odpočinkové pravidlo

- **Básnička:** Když jsme unavení trochu, lehátko nás láká k oddechu. Zavřem oči, tiše sníme, kamarády nerušíme.
- **Význam:** Děti vedeme k respektování potřeby odpočinku a klidu, k ohleduplnosti vůči ostatním dětem a k vytváření pozitivního vztahu k relaxaci a péči o vlastní tělo.
- **Piktogram:** Děti, které odpočívají v postýlkách.

14 TRADIČNÍ AKCE A SPOLUPRÁCE S RODINOU

Vzdělávací program „Putování se Sluníčky“ není uzavřen pouze do zdí mateřské školy. Jeho pevnou součástí je cyklus tradičních rituálů, slavností a komunitních setkání. Tyto aktivity pomáhají dětem vnímat rytmus roku, upevňují vztahy mezi rodinou a školou a rozvíjejí sociální a kulturní dovednosti dětí.

14.1 Akce s rodinou rozdělené dle integrovaných bloků

14.1.1 Putování za spícím sluníčkem

- Večerní promítání na školní zahradě s rodiči
- Sluníčková olympiáda
- Uspávání sluníčka
- Výpravná cesta za strýčkem Podzimem
- Ovocno – zeleninový den
- Čarování s dýněmi
- Halloweenský karneval
- Tradice sv. Martina
- Lampionový průvod
- Vánoční dílny pro rodiče a děti

14.1.2 Putování se sluníčkem za sportem a tradicemi

- Tradice sv. Barbory a Lucie
- Příchod sv. Mikuláše se svojí družinou
- Vánoční pečení a tvoření dárečků pro rodiče
- Vánoční setkání s místními občany
- Vánoční besídka pro rodiče
- Vánoční vinšování a nadílka
- Tradice Tři králové
- Zápis na nečisto
- Rodičovská schůzka s paní učitelkou ze ZŠ
- Pohádkový karneval
- Zimní olympiáda
- Masopustní průvod a veselí

14.1.3 Putování sluníček k probouzející se přírodě

- Promítání s rodiči
- Vynášení zimy a vítání jara
- Recitační přehlídka
- Velikonoční dílničky pro rodiče s dětmi
- Velikonoční osení tvoření dárečků pro rodiče

- Velikonoční vinšování
- Pyžamový den
- Slet čarodějnic a čarodějů
- Přáníčka a dárčky na Den matek
- Besídka – Den rodiny
- Den bezpečnosti a cyklistiky
- Pěvecká přehlídka
- Školní výlet

14.1.4 Putování sluníček za dobrodružstvím

- MDD
- Sluníčková olympiáda
- Pásmo pro místní občany
- Pasování do řádu školáků
- Výlet a nocování pro školáky
- Společné odpoledne rodičů a dětí

14.2 Celoroční kulturní obohacení

- **Návštěvy divadel:** Pravidelně do mateřské školy zveme profesionální divadelní soubory, případně za kulturou vyjíždíme. Divadelní představení slouží jako silný podnět pro morální a estetický rozvoj dětí, o kterém následně v pedagogické činnosti dále diskutujeme a zpracováváme ho skrze tvořivé aktivity
- Muzikoterapie
- Besedy, ...

15 SPOLUPRÁCE S RODIČI

V Mateřské škole U Dvou sluníček Brněnec považujeme rodiče za nejdůležitější partnery ve vzdělávání a výchově dětí. Naše spolupráce je založena na oboustranné důvěře, otevřenosti, respektu a ochotě naslouchat. Usilujeme o vytvoření přátelské atmosféry, kde rodiče cítí, že jsou v mateřské škole vždy vítáni a jejich názor má váhu.

15.1 Formy komunikace a předávání informací

- **Každodenní neformální kontakty:** Krátké rozhovory při předávání a vyzvedávání dětí (informace o aktuální náladě, stravování, spánku či drobných pokrocích a zážitcích dne)
- **Individuální konzultační hodiny:** Plánované schůzky učitelky s rodiči v předem domluveném čase. Slouží k detailnímu rozboru vývoje dítěte, jeho pedagogické diagnostiky, školní zralosti (zejména v Oranžové třídě) nebo k řešení specifických výchovných či vzdělávacích situací v soukromí
- **Třídní schůzky:** Konají se zpravidla na začátku školního roku. Seznamují rodiče se ŠVP, provozem školy, plánovanými akcemi a organizačními záležitostmi
- **Informační nástěnky a digitální komunikace:** Pravidelně aktualizované nástěnky na chodbě při vstupu do MŠ, webové stránky školy a případné uzavřené komunikační kanály (např. mobilní aplikace/e-maily) pro rychlé předávání novinek, fotografií z činností a organizačních pokynů
- **Měsíčník Slunečníček:** Slouží jako hlavní plánovací nástroj pro rodiče. V tomto tištěném či elektronickém oběžníku předáváme s dostatečným předstihem kompletní informace o plánovaných akcích, výletech, tvořivých dílnách, divadelních představeních a tématech integrovaných bloků na nadcházející měsíc.

15.2 Práva a povinnosti rodičů

- **Právo na informace:** Rodiče mají právo být průběžně informováni o prospívání svého dítěte, o jeho chování, pokrocích i případných problémech. Mají právo nahlížet do diagnostického portfolia svého dítěte
- **Právo na diskrétnost:** Veškeré informace o rodinném zázemí a zdravotním stavu dětí jsou považovány za přísně důvěrné a pedagogové s nimi nakládají v souladu s ochranou osobních údajů

- **Právo spolurozhodovat:** Rodiče mohou vyjadřovat své připomínky k chodu mateřské školy, podávat podněty k ŠVP a podílet se na hodnocení kvality školy (např. formou anonymních dotazníků)
- **Povinnost součinnosti:** Rodiče jsou povinni pravdivě informovat školu o zdravotním stavu dítěte (zejména o infekčních onemocněních) a dodržovat Školní řád MŠ, včetně včasného omlouvání dětí z docházky a dodržování časů příchodu a odchodu.

15.3 Doporučující pravidla pro rodiče

- ***Informujte paní učitelku o důležitých změnách***
 - prosíme, dejte nám vědět o každé události nebo změně, která může ovlivnit náladu či chování vašeho dítěte
- ***Docházejte pravidelně***
 - Prosíme, přivádějte dítě do školky včas a pravidelně. Pravidelná docházka dětem pomáhá cítit se jistě a bezpečně.
- ***Krátké loučení***
 - Prosíme, ranní loučení zbytečně neprodlužujte. Krátké a klidné rozloučení pomůže lépe zvládnout nástup do školky.
- ***Zdraví dětí***
 - Prosíme, nepřivádějte do školky nemocné dítě. Zdraví vaše i ostatních dětí je pro nás velmi důležité.
- ***Náhradní oblečení***
 - Prosíme, nechte dítěti ve skřínce dostatek náhradního oblečení, pro případ nehody. Všechny věci prosím podepište, aby se neztratily.
- ***Oblíbený plyšák***
 - Do školky si dítě může přinést malého plyšáka na spaní. Ostatní hračky nechte doma, ve školce jich máme dostatek.

16 EVALUACE A HODNOCENÍ

Evaluace je přirozenou součástí pedagogické práce a slouží ke zjišťování, zda jsou naplňovány stanovené vzdělávací cíle a zda jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvoj každého dítěte.

V naší mateřské škole evaluaci chápeme především jako prostředek ke zlepšování kvality vzdělávání. Nejde pouze o hodnocení výsledku, ale především o hledání cest, jak vzdělávací nabídku dále rozvíjet a přizpůsobovat potřebám dětí.

16.1 Cíle evaluace

Evaluací sledujeme zejména:

- naplňování cílů stanovených ve ŠVP a třídních vzdělávacích plánech,
- pokroky a individuální rozvoj jednotlivých dětí,
- vhodnost a účinnost používaných metod a forem práce,
- přiměřenost a pestrost vzdělávací nabídky,
- podmínky pro vzdělávání všech dětí,
- atmosféru a vztahy v jednotlivých třídách,
- účinnost spolupráce mezi pedagogy,
- spolupráci s rodiči a dalšími partnery,
- kvalitu materiálních, prostorových a organizačních podmínek mateřské školy.

Získané poznatky využíváme při dalším plánování vzdělávání a při rozhodování o změnách, které mohou přispět ke zkvalitnění práce mateřské školy.

16.2 Evaluace vzdělávacího procesu

V průběhu vzdělávání průběžně sledujeme, jak děti reagují na připravenou vzdělávací nabídku, zda odpovídá jejich věku, schopnostem, potřebám a zájmům a zda poskytuje dostatek prostoru pro aktivitu a vlastní iniciativu dětí.

Po ukončení tematického celku nebo integrovaného bloku pedagogové reflektují zejména:

- co děti zaujalo,
- co se dětem podařilo,
- v čem děti udělaly pokrok,
- které činnosti byly pro děti přínosné,
- které činnosti byly příliš náročné nebo naopak málo podnětné,
- zda byla vzdělávací nabídka dostatečně diferencovaná,
- zda se podařilo zapojit všechny děti,
- co je vhodné zachovat a co příště změnit.

Evaluace neslouží k hodnocení dítěte známkou ani k vzájemnému porovnávání dětí.

16.3 Evaluace dítěte

Sledované oblasti jsou přímo navázány na 5 oblastí RVP PV. U každého bodu učitelka hodnotí, zda dítě dovednost zvládá samostatně, s dopomocí nebo zatím nezvládá.

1. Dítě a jeho tělo (Biologická oblast):

- Hrubá motorika (chůze v terénu, skoky, házení, udržení rovnováhy)
- Jemná motorika a grafomotorika (správný úchop tužky, střihání, navlékání)
- Sebeobsluha a hygiena (oblékání, smrkání, stolování, samostatnost na WC)

2. Dítě a jeho psychika (Psychologická oblast):

- Jazyk a řeč (správná výslovnost, bohatost slovní zásoby, schopnost souvisle vyprávět děj)
- Poznávací schopnosti (matematické představy, orientace v prostoru a čase, barvy, tvary)
- City a vůle (zvládání emocí, vytrvalost u práce, schopnost odložit přání)

3. Dítě a ten druhý (Interpersonální oblast):

- Spolupráce v herních skupinách, ochota podělit se o hračku
- Respektování osobních hranic kamarádů, řešení konfliktů smírnou cestou (bez agrese)

4. Dítě a společnost (Sociokulturní oblast):

- Dodržování pravidel třídy (našeho *Desatera pro šťastný pobyt*)
- Uplatňování zdvořilostních návyků (pozdravit, poděkovat, poprosit)
- Zapojení do společných rituálů a oslav MŠ

5. Dítě a svět (Environmentální oblast):

- Vztah k přírodě a okolí (chování na zahradě, při výletech, ...)
- Povědomí o bezpečnosti a ochraně zdraví v obci a v přírodě

16.4 Pedagogické pozorování a dokumentace

Důležitým nástrojem evaluace je každodenní pedagogické pozorování. Pedagogové sledují dítě v běžných situacích, při hře, při řízených činnostech, při pobytu venku, při sebeobsluze i při kontaktu s ostatními dětmi.

Pozornost věnujeme zejména:

- rozvoji samostatnosti,

- komunikačním schopnostem,
- sociálním vztahům,
- pohybovým dovednostem,
- poznávacím schopnostem,
- schopnosti řešit problémy,
- emočnímu prožívání,
- zájmům a potřebám dítěte,
- individuálnímu pokroku.
- Získané poznatky využíváme při plánování další vzdělávací nabídky a při poskytování individuální podpory.

16.5 Formativní hodnocení dětí

- Při hodnocení dětí vycházíme z principů formativního přístupu.
- Zaměřujeme se především na individuální pokrok dítěte a na jeho další možnosti rozvoje. Sledujeme, co dítě již zvládá, v čem potřebuje podporu a jaký může být jeho další krok.
- Zpětná vazba je konkrétní, srozumitelná, přiměřená věku dítěte a zaměřená na jeho činnost a úsilí.
- Děti vedeme k postupnému sebehodnocení a k uvědomování vlastního pokroku. Využíváme především rozhovor, otázky, společnou reflexi, jednoduché symboly a další věku přiměřené způsoby.
- Cílem není hledat chyby, ale pomáhat dítěti porozumět tomu, co se učí, co již zvládá a co může dále rozvíjet.

16.6 Evaluace integrovaných bloků

Po ukončení jednotlivých integrovaných bloků pedagogové vyhodnocují jejich průběh a přínos pro děti.

Sledujeme zejména:

- naplnění stanovených záměrů,
- dosažené vzdělávací výsledky,
- rozvoj klíčových kompetencí,
- aktivitu a zájem dětí,
- vhodnost zvolených metod a forem práce,
- využití vzdělávací nabídky,
- možnosti individualizace a diferenciací,
- zapojení dětí s různými vzdělávacími potřebami.

Závěry z evaluace využíváme při plánování dalších integrovaných bloků.

16.7 Evaluace pedagogických pracovníků

Pedagogové průběžně reflektují vlastní pedagogickou práci. Zamýšlíme se nad tím, zda naše práce odpovídá potřebám dětí a zda vytváříme dostatečný prostor pro jejich aktivitu, samostatnost a vlastní rozhodování.

V rámci autoevaluace si klademe například otázky:

- Dařilo se mi respektovat individuální potřeby dětí?
- Byla vzdělávací nabídka přiměřená a dostatečně pestrá?
- Měly děti dostatek prostoru pro vlastní aktivitu?
- Poskytovala jsem dětem vhodnou zpětnou vazbu?
- Dařilo se mi podporovat samostatnost dětí?
- Dokázala jsem vhodně diferencovat činnosti?
- Jak jsem reagovala na potřeby jednotlivých dětí?
- Co se mi podařilo a co bych příště udělala jinak?

Reflexi vlastní práce vnímáme jako důležitou součást profesního rozvoje pedagoga.

16.8 Evaluace podmínek mateřské školy

Průběžně hodnotíme také podmínky, ve kterých vzdělávání probíhá.

Sledujeme zejména:

- bezpečnost a hygienu prostředí,
- vhodnost prostorového uspořádání,
- vybavenost tříd a dostupnost pomůcek,
- možnosti využívání školní zahrady,
- organizaci dne a režimové činnosti,
- podmínky pro odpočinek a relaxaci,
- podmínky pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami,
- personální podmínky,
- spolupráci pedagogických pracovníků,
- spolupráci s rodiči.

Zjištěné potřeby a nedostatky využíváme jako podnět pro další rozvoj a zkvalitňování podmínek mateřské školy.

16.9 Způsoby a nástroje evaluace

K evaluaci využíváme zejména:

- pedagogické pozorování,
- rozhovor s dítětem,
- rozhovor se zákonnými zástupci,
- pedagogickou diagnostiku,
- portfolio dítěte,
- záznamy o vzdělávacích pokrocích,
- reflexi jednotlivých činností,
- hodnocení integrovaných bloků,
- hospitační činnost,
- vzájemnou konzultaci pedagogů,
- společné hodnocení a plánování,
- zpětnou vazbu od rodičů.

Jednotlivé nástroje využíváme přiměřeně jejich účelu a vždy s ohledem na věk, potřeby a individualitu dítěte.

16.9.1 Pedagogické pozorování (Charakteristika dětí z pohledu pedagoga, diagnostická tabulka)

- Učitelky průběžně pozorují dítě při spontánních hrách, řízených činnostech, pobytu venku i při sebeobsluze
- Zjištění si zaznamenávají do hodnotícího archu (viz struktura níže)
- Zápis se provádí **3× ročně** (vstupní v říjnu po adaptaci, průběžný v lednu/únoru a výstupní v květnu/červnu). U předškoláků se v lednu provádí detailnější analýza školní zralosti

16.9.2 Dětské portfolio

- Každé dítě má ve třídě svůj šanon se svojí značkou, do kterého si ukládá své výtvarné práce, pracovní listy
- Výběr provádí učitelka společně s dítětem. Portfolio je vhodnou motivací pro děti, kde vidí své pokroky v oblasti grafomotoriky, myšlení a kreativity

16.9.3 Rozhovory s dítětem (Sebeevaluace dítěte)

- Před odpočinkem děti hodnotí celý den, co se povedlo/nepovedlo

16.10 Využití výsledků evaluace

Evaluace nesmí zůstat pouze „zamčená v šuplíku“. Výstupy slouží ke třem klíčovým účelům:

- **Individualizace vzdělávání:** Pokud z evaluace vyplyne, že skupina předškoláků zaostává v grafomotorice, učitelka do týdenního plánu (TVP) zařadí více činností a manipulačních her. Pokud má jedno dítě specifický problém, je pro něj vytvořen individuální plán podpory.
- **Konzultační hodiny s rodiči:** Minimálně **2× ročně** (u předškoláků doporučujeme v únoru po zápisech nanečisto) nabízí škola rodičům individuální schůzku. Nad otevřeným portfoliem a diagnostikou učitelka citlivě konzultuje vývoj dítěte, vyzdvihne jeho silné stránky a navrhne oblasti pro domácí procvičování.
- **Předávání informací základní škole:** S přechodem dětí do ZŠ Brněnec připravují učitelky (se souhlasem rodičů). Vyjádření MŠ o připravenosti dítěte na školní docházku, které usnadňuje hladkou adaptaci v první třídě.

17 ZÁVĚREČNÁ USANOVENÍ

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Mateřské školy U Dvou sluníček je základním dokumentem, podle kterého je uskutečňováno předškolní vzdělávání v mateřské škole.

ŠVP vychází z platného Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, z podmínek a možností mateřské školy a z potřeb dětí, které mateřskou školu navštěvují.

Školní vzdělávací program je otevřeným dokumentem, který je možné průběžně upravovat a doplňovat podle potřeb mateřské školy, změn právních předpisů, aktuálních podmínek a získaných zkušeností z pedagogické praxe.

23.1 Platnost a účinnost ŠVP

Platnost tohoto dokumentu je plánovaná na 5 let a nabývá účinnosti dnem **1. 9. 2026**.

ŠVP je závazný pro všechny pedagogické pracovníky mateřské školy, kteří podle něj plánují, realizují a vyhodnocují vzdělávání dětí.

23.2 Aktualizace ŠVP

Školní vzdělávací program je průběžně vyhodnocován v rámci autoevaluace mateřské školy.

K jeho úpravám může docházet zejména v souvislosti:

- se změnami Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání,
- se změnami právních předpisů,
- se změnami podmínek mateřské školy,
- s potřebami dětí a jejich zákonných zástupců,
- s výsledky evaluace a autoevaluace,
- s novými zkušenostmi a potřebami pedagogických pracovníků,
- s rozvojem materiálního a technického vybavení mateřské školy.

Změny ŠVP jsou projednávány v rámci pedagogického týmu na pedagogických radách a jsou zapracovány tak, aby byla zachována jeho návaznost, přehlednost a vnitřní provázanost.

23.3 Dostupnost ŠVP

Školní vzdělávací program je k dispozici pedagogickým pracovníkům mateřské školy a je zpřístupněn také zákonným zástupcům dětí.

Rodiče mají možnost seznámit se s jeho obsahem a získat informace o základním zaměření, cílech a způsobu vzdělávání v mateřské škole.

23.4 Odpovědnost za ŠVP

Za zpracování, aktualizaci a zveřejnění Školního vzdělávacího programu odpovídá ředitel/ředitelka mateřské školy.

Na tvorbě, vyhodnocování a aktualizaci ŠVP se podílejí pedagogičtí pracovníci mateřské školy. Jejich zkušenosti, poznatky a reflexe jsou důležitým podkladem pro další rozvoj vzdělávacího programu.

23.5 Závěr

Naším společným cílem je vytvářet mateřskou školu, ve které se děti cítí bezpečně, přijímaně a respektovaně, mají dostatek prostoru pro hru, pohyb, objevování a vlastní aktivitu a mohou rozvíjet své schopnosti a dovednosti v souladu se svými možnostmi.

Školní vzdělávací program je pro nás nejen závazným dokumentem, ale také společnou vizí pedagogického týmu, která vyjadřuje naše hodnoty, přístup k dětem a způsob, jakým chceme předškolní vzdělávání v Mateřské škole U Dvou sluníček uskutečňovat.

Název školy: Mateřská škola U Dvou sluníček

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Školní rok: 2026/2027

Datum vydání: _____

Datum účinnosti: 1. 9. 2026

Č. j.: _____

Zpracoval/a: _____

Ředitel/ka mateřské školy: _____

Podpis: _____